

Pohdittavaksi vuorovaikutuksen laadun kehittämiseen:

- Arvostamme nuorten näkemyksiä ja mielipiteitä.
- Luotamme nuorelta löytyvän asiantuntijuutta.
- Varaamme riittävästi aikaa vuorovaikutukselle nuorten kanssa ennen päätöksentekoa.
- Huomioimme käyttämässämme kielessä nuoren iän ja kehitystason.
- Uskallamme muuttaa omia uskomuksiamme ja ennakko-oletuksiamme.

Pohdittavaksi ikä- ja kehitystasoisuuden laadun kehittämiseen:

- Olemme valmiita jakamaan nuorelle vastuuta hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti.
- Kiinnitämme huomiota osallistumis- ja vaikuttamistapojen nuoriystävällisyyteen.
- Tuemme ja neuvomme nuorta tarvittaessa osallistumiseen valmistautuessa ja osallistumisen aikana.
- Reflektoidemme yhdessä nuoren kanssa, mitä hän on oppinut osallistumisesta.

Pohdittavaksi osallistamisen tarkoituksenmukaisuuden laadun kehittämiseen:

- Kerromme nuorille, mihin ja miten heidän on mahdollista vaikuttaa.
- Olemme etukäteen miettineet, miten nuorilta saatuja osallistumisen tuloksia hyödynnetään, jotta nuorten osallistumisella on selkeä tarkoitus.
- Kerromme osallistuville nuorille osallistumisprosessista.
- Kerromme osallistuville nuorille, miten asia ratkaistiin ja miten heidän näkemyksensä otettiin huomioon.
- Otamme nuoret mukaan seuraamaan ja arvioimaan tehtyjä päätöksiä ja toimenpiteitä.
- Suhtaudumme myönteisesti ja kannustavasti nuorten omaehtoiseen toimintaan.

Pohdittavaksi omaehtoisen osallistumisen laadun kehittämiseen:

- Kerromme osallistuville nuorille toiminnan tarkoituksesta ja miksi heitä on pyydetty mukaan.
- Huomioimme, että nuorten osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen.
- Annamme nuorille kaikki tarvittavat tiedot ja neuvot, jotta he voivat
- muodostaa asianmukaisesti oman näkemyksensä.
- Emme ohjaa nuoria tarkoituksellisesti kohti toivomaamme lopputulosta.
- Huomioimme, että ympäristö ja tilanne, jossa nuoret ilmaisevat näkemyksensä, on heitä arvostava ja turvallinen.

Pohdittavaksi tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden laadun kehittämiseen:

- Kannustamme mahdollisimman monenlaisia nuoria osallistumaan.
- Etsimme keinoja, jotka innostavat ja motivoivat myös vähemmän aktiivisia nuoria tulemaan mukaan.
- Pyrimme omalta osaltamme tunnistamaan ja poistamaan sellaisia käytänteitä ja rakenteita, jotka aiheuttavat ja ylläpitävät eriarvoisuutta ja syrjintää.
- Valitsemme kokoontumispaikat ja toimintojen sijainnit siten, että ne ovat sosiaalisesti ja fyysisesti esteettömiä ja saavutettavia.
- Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus on huomioitu työmme resursseissa siten, että osallistujien tarvitsema tuki on mahdollistettu.

Pohdittavaksi osallistumisen merkityksellisyyden laadun kehittämiseen:

- Selvitämme nuorilta riittävän usein, mitkä asiat ovat heille kunnassamme merkityksellisiä.
- Seuraamme nuorten parissa esiintyviä ilmiöitä ja havainnoimme nuorten mediaympäristöjä, jotta osaamme kehittää palveluitamme myös ilman erillisiä kyselyjä.
- Toimialamme palvelut ovat helposti lähestyttäviä ja käytettäviä monenlaisille nuorille.
- Otamme palvelua käyttävät nuoret mukaan sen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.
- Kuntamme aloitekanavat ovat nuoriystävällisiä.

Pohdittavaksi monipuolisten osallistumisen tapojen laadun kehittämiseen:

- Kehitämme yhdessä nuorten kanssa heille sopivia osallistumisen ja vaikuttamisen muotoja ja kanavia.
- Hyödynnämme osallistumisessa nuorille tuttuja ympäristöjä, joissa he ovat jo valmiiksi läsnä.
- Käytämme monipuolisesti erilaisia osallistumisen muotoja nuoria osallistaessamme.
- Nuorilla mahdollisuus osallistua kuntamme talouden suunnitteluun.
- Suhtaudumme myönteisesti ja kannustavasti nuorten omaehtoiseen toimintaan.
- Kuntamme aloitekanavat ovat nuoriystävällisiä.

Pohdittavaksi kuntamme rakenteiden laadun kehittämiseen:

- Kunnassamme on riittävästi rakenteita ja toimintatapoja, jotka mahdollistavat nuorten, viranhaltijoiden ja poliitikkojen vuorovaikutuksen, siten että nuorten ääni tulee kuulluksi päätöksenteossa.
- Huomioimme nuorten näkemykset kuntamme päätöksenteossa aikuisten kanssa tasavertaisesti.
- Olemme huomioineet nuorten vaikuttajaryhmien kokoonpanossa, että toimintaan on helppo hakeutua mukaan.
- Olemme varanneet nuorten vaikuttajaryhmille riittävästi resursseja.
- Nuorten vaikuttajaryhmillä on halutessaan mahdollisuus osallistua kuntamme asioiden suunnitteluun ja päätösten ennakoarvointiin.
- Nuorten edustajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kaikissa haluamissaan lautakunnissa.
- Nuorten edustajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnanvaltuustossamme.
- Nuorten vaikuttajaryhmillä on mahdollisuus itsenäiseen toimintansa suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Pohdittavaksi nuorten osallisuuden laajuuden laadun kehittämiseen:

- Nuorten osallistuminen ja vaikuttaminen on kunnassamme jokapäiväinen asia.
- Kun toimialojen välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta kehitetään, huomioimme siinä myös nuorten osallisuuden parantamisen.
- Hyödynnämme nuorten näkemyksiä monipuolisesti päätöksenteossa.
- Teemme kunnassamme systemaattisesti osana päätöksentekoa lapsivaikutusten arviointeja.
- Nuoret arvioivat itse säännöllisesti, kuinka hyvin he ovat tulleet kuulluksi kunnassamme.
- Nuorten osallisuuden edistäminen on osa kuntamme strategiaa, toimintakulttuuria ja käytäntöjä.

Pohdittavaksi verkostotyöskentelyn laadun kehittämiseen:

- Hyödynnämme eri organisaatioissa olevaa asiantuntijuutta nuorten mielipiteiden kuulemisessa ja toimijuuden vahvistumisessa.
- Kuntamme ja eri organisaatioiden välille on rakennettu tavoitteellista yhteistyötä nuorten osallisuuden parantamiseksi.
- Kuntamme ja eri organisaatioiden roolit on sovittu nuorten osallisuuden kehittämisessä.

Pohdittavaksi viranhaltijoiden osaamisen laadun kehittämiseen:

- Meillä on tarpeeksi osaamista nuorten osallisuuden edistämiseksi omassa työssämme.
- Meillä on mahdollisuus saada tarvittaessa koulutusta nuorten osallisuudesta.
- Jaamme nuorten osallisuudesta oppimiamme asioita ja hyviä käytänteitä kollegoillemme.
- Kunnassamme on olemassa vastuutaho, jolta voimme kysyä neuvoa ja tukea nuorten osallisuuteen liittyen.
- Kuntamme tuottaa tarvittavaa tietoa nuoriin liittyen päätöksenteon tueksi.

Pohdittavaksi nuorille suunnatun viestinnän laadun kehittämiseen:

- Viestitämme nuorille heille tutuissa paikoissa ja ympäristöissä.
- Nuorille suunnattu viestintämme on vuorovaikutuksellista.
- Viestinnässämme käytetty kieli on sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan selkeää ja ymmärrettävää monenlaisille nuorille.
- Tekstiemme tukena on muitakin viestinnän tapoja, kuten kuvittaminen, videot tai infograafit.
- Lain määräämät saavutettavuusvaatimukset on huomioitu kuntamme verkkopalveluissa ja mobiilisovelluksissa.
- Kuntamme verkkosivujen saavutettavuutta ja käytettävyyttä on arvioitu yhdessä nuorten kanssa.
- Otamme nuoret mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan viestintää kuntamme eri viestintäkanaviin.